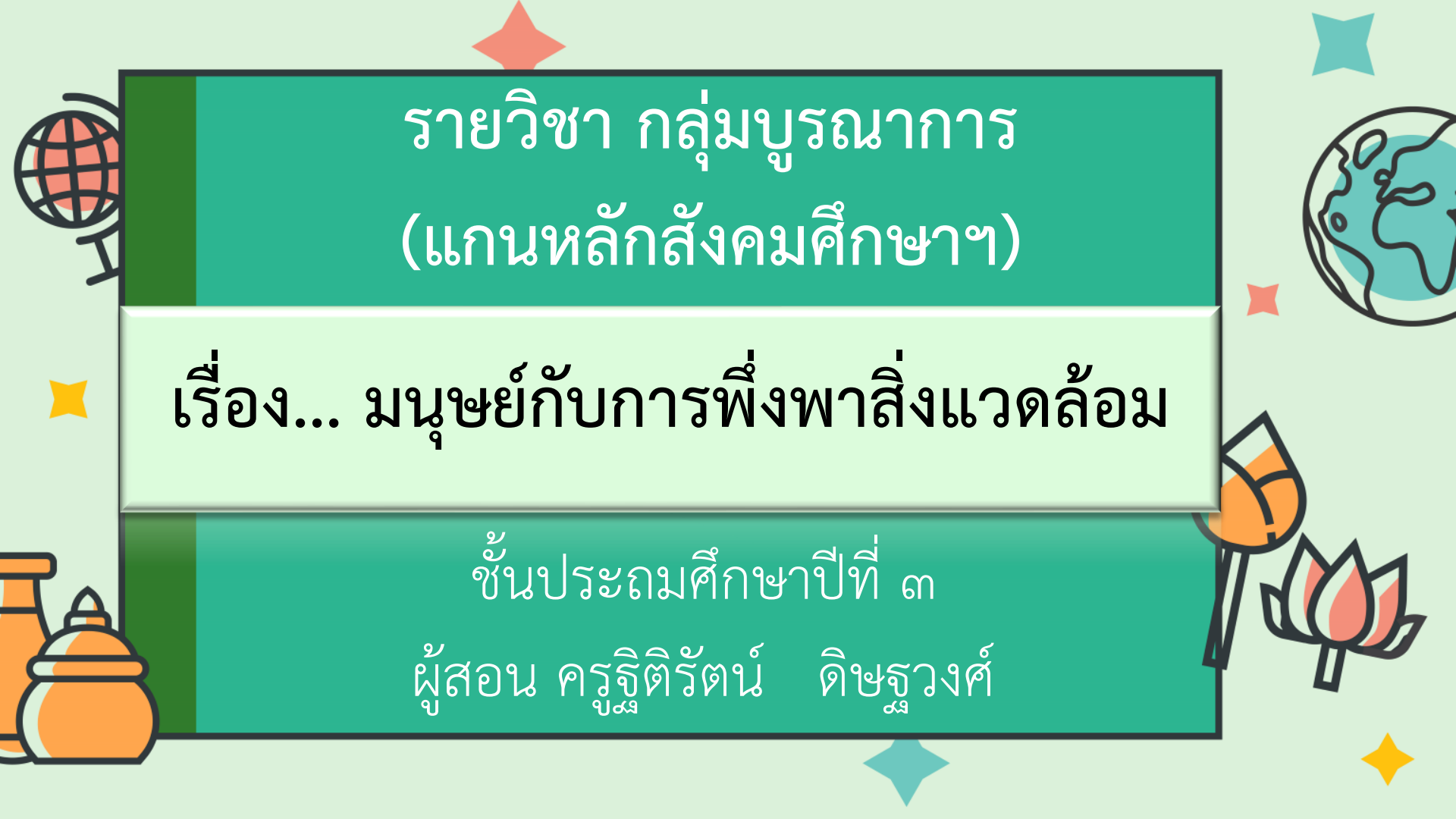

รายวิชา กลุ่มบูรณาการ (แกนหลักสังคมศึกษา)

เรื่อง... มนุษย์กับการพึ่งพาสิ่งแวดล้อม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ผู้สอน ครูจิตติรัตน์ ดิษฐวงศ์

เรื่อง มนุษย์กับการพึ่งพา สิ่งแวดล้อม

จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายความสำคัญของการใช้ทรัพยากรที่จำเป็น
ต่อการดำรงชีวิตได้

การดำรงชีวิตของมนุษย์
ต้องอาศัยทรัพยากรธรรมชาติ
อะไรบ้าง

ทรัพยากรในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์
ต่อการดำรงชีวิตและตอบสนองความต้องการของมนุษย์
ในหลายด้านด้วยกัน เราจึงควรใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด
เหมาะสม และก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด จึงจะทำให้เรา
มีทรัพยากรใช้ต่อไปอย่างต่อเนื่องยาวนาน

ในชีวิตประจำวันของแต่ละคนย่อมเกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรธรรมชาติประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ทรัพยากรน้ำ

เริ่มจากการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค เช่น อาบน้ำ
ล้างหน้า แปรงฟัน หรือล้างผักทำอาหาร
และยังใช้น้ำเพื่อการบริโภค เช่น การดื่มกิน

ทรัพยากรอากาศ

ใช้ในการหายใจ

ทรัพยากรเชื้อเพลิง

เช่น เชื้อเพลิงที่ใช้ในการหุงต้ม จำพวกแก๊ส
และเชื้อเพลิงที่ใช้ใน ยานพาหนะประเภทต่าง ๆ
เช่น น้ำมันเบนซิน ดีเซล

ทรัพยากรพืช

ใช้ทำกระดาษที่ทำมาจากเส้นใยพืช
ใช้ต้นไม้ทำเฟอร์นิเจอร์

กระดาษจากเส้นใยกล้วย

ทรัพยากรดิน

คนเราใช้ประโยชน์จากดินหลายประการ เช่น
เราใช้ดินเป็นที่ปลูกสร้างบ้าน ใช้ดินปลูก
ต้นไม้ ดอกไม้เพื่อให้ร่มเงา ให้ความสวยงาม

สัตว์

สัตว์ต่าง ๆ มีประโยชน์ต่อคนและพืช เช่น ผีเสื้อ
ผีเสื้อ แมลงบางชนิด ช่วยผสมเกสรให้ดอกไม้

ไส้เดือนช่วยทำให้ดินร่วนซุย และสัตว์บางชนิดเป็น
อาหารของคน ขณะเดียวกัน สัตว์ก็ต้องพึ่งพาอาศัย
พืช เช่น สัตว์บางชนิดกินพืชเป็นอาหาร
สัตว์บางชนิดอาศัยอยู่ตามต้นไม้

อาหารที่ได้จากธรรมชาติ

- ไม่มีสารพิษและสิ่งแปลกปลอมเจือปน
- มีผลดีต่อสุขภาพ

พืชพรรณธรรมชาติที่เป็นยารักษาโรค

- ตำลึง

- ตะไคร้

- กะเพรา

ปัจจัย 4

ทรัพยากรธรรมชาติมีความสำคัญ ต่อมนุษย์มากมายหลายด้าน

การดำรงชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติเป็นต้นกำเนิด
ของปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ได้แก่
อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย
และยารักษาโรค

- อาหาร ที่มนุษย์บริโภคแรกเริ่มส่วนหนึ่งได้จาก
ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น เห็ดอก มัน ปลาน้ำจืด
และปลาน้ำเค็ม เป็นต้น

- เครื่องนุ่งห่ม แรกเริ่มมนุษย์ประดิษฐ์เครื่องนุ่งห่ม
จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น จากฝ้าย ขนสัตว์ ฯลฯ
ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

ต่อมาเมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ความต้องการ
เครื่องนุ่งห่มก็เพิ่มขึ้นด้วย จึงจำเป็นต้องปลูกพืชหรือ
เลี้ยงสัตว์ เพื่อทำเครื่องนุ่งห่ม และในที่สุดก็ทำเป็น
อุตสาหกรรม

- **ที่อยู่อาศัย** การสร้างที่อยู่อาศัยจะพยายามหา
ทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเป็น
องค์ประกอบหลักในการสร้างที่อยู่อาศัย เช่น
บ้านคนไทยในชนบทสร้างด้วยไม้ ไม้ไผ่ หลังคามุง
ด้วยจากหรือหญ้า เป็นต้น

- ยารักษาโรค ตั้งแต่สมัยโบราณมนุษย์รู้จักนำพืชสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรค เช่น คนไทยใช้ฟ้าทะลายโจรรักษาโรคหวัด หอบ หืด ขมิ้น น้ำผึ้งใช้บำรุงผิว

ทรัพยากรธรรมชาติยังเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญ
ในการประกอบอาชีพของมนุษย์ เช่น แกลบลุ่มแม่น้ำ
หรือชายฝั่งทะเลที่อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชและสัตว์
จะมีประชาชนเข้าไปตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพ
เกษตรกรรม และทำการประมง

ใบงาน เรื่องการฟังพาสีงแวดล้อม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด สรุปความรู้เกี่ยวกับการฟังพาสีงพยากรธรรมชาติของมนุษย์

สรุป

มนุษย์ต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติ
มาใช้ในการดำรงชีวิต เช่น พืช สัตว์ ดิน
น้ำ และแร่ธาตุ มาเป็นปัจจัยพื้นฐาน
ในการดำรงชีวิต

